

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Daniely Zemanové a soudců Zdeňka Kühna a Pavla Molka v právní věci žalobkyně: **N. T.**, zast. Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Opletalova 1417/25, Praha 1, proti žalovanému: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 2. 2016, čj. CPR-15838-43/ČJ-2014-930310-V237, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 20. 5. 2016, čj. 2 A 23/2016-30, o návrhu žalobkyně na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se p ř i z n á v á** odkladný účinek spočívající v tom, že až do skončení řízení před Nejvyšším správním soudem se pozastavují účinky rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy ze dne 18. 8. 2014, čj. KRPA-184686-61/ČJ-2013-000022, ve spojení s rozhodnutím Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie ze dne 29. 2. 2016, čj. CPR-15838-43/ČJ-2014-930310-V237.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Rozhodnutím Policie České republiky, Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy, odboru cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort ze dne 18. 8. 2014, čj. KRPA-184686-61/ČJ-2013-000022, bylo žalobkyni dle ustanovení § 119 odst. 1 písm. b) bod 9 a § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) uloženo správní vyhoštění. Žalovaný rozhodnutím ze dne 29. 2. 2016 zamítl odvolání žalobkyně a rozhodnutí správního orgánu prvního stupně potvrdil.

[2] Městský soud následně zamítl žalobu podanou proti rozhodnutí žalovaného v záhlaví specifikovaným rozsudkem.

[3] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) rozsudek městského soudu napadla kasační stížností, se kterou spojila návrh na přiznání odkladného účinku. Návrh stěžovatelka odůvodnila právem na spravedlivý proces a poukázala zejména na skutečnost, že na území České republiky, kde se nachází již od roku 2012, má vytvořeno poměrně velké zázemí. Současně je přesvědčena, že žádným jiným osobám nemůže vzniknout jakákoliv újma.

[4] Žalovaný k podanému návrhu na přiznání odkladného účinku uvedl výhrady k dosavadnímu postupu soudu v otázce přiznávání odkladného účinku ve věcech správního vyhoštění. Poukazuje zejména na skutečnost, že právo na spravedlivý proces lze realizovat prostřednictvím institutu § 122 zákona o pobytu cizinců.

[5] Před samotným posouzením tohoto návrhu Nejvyšší správní soud k institutu odkladného účinku uvádí následující. Při rozhodování o odkladném účinku kasační stížnosti soud zjišťuje kumulativní splnění zákonných předpokladů uvedených v ustanovení § 73 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen s. ř. s.), tj. 1) výrazného nepoměru újmy způsobené stěžovateli v případě, že účinky napadeného rozhodnutí nebudou odloženy ve vztahu k újmě způsobené jiným osobám, pokud by účinky rozhodnutí odloženy byly; a 2) absenci rozporu s důležitým veřejným zájmem. Je-li odkladný účinek přiznán, pozastavují se ty účinky napadeného správního rozhodnutí, které z povahy věci pozastavit lze (tj. uložené právní povinnosti nelze vynucovat, přiznaná oprávnění nelze uplatňovat, odejmutá oprávnění zůstávají zachována, atd.).

[6] Důvody možného vzniku nepoměrně větší újmy stěžovatele oproti jiným osobám jsou vždy individuální, závislé pouze na jeho osobě a situaci. Povinnost tvrdit a prokázat vznik újmy má proto on. Musí konkretizovat, jakou újmu by pro něj znamenal výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí a z jakých konkrétních okolností to vyvozuje. Vylíčení podstatných skutečností o nepoměrně větší újmě musí svědčit o tom, že negativní následek, jehož se stěžovatel v souvislosti s napadeným rozsudkem městského soudu obává, by pro něj byl zásadním zásahem. Hrozící újma musí přitom být závažná a reálná, nikoliv pouze hypotetická a bagatelní.

[7] Pokud jde o splnění druhého zákonného předpokladu, tj. že přiznání odkladného účinku není v rozporu s veřejným zájmem, soud vychází z povahy věci, z obsahu spisového materiálu, případně z vyjádření účastníků řízení o kasační stížnosti.

[8] K první podmínce přiznání odkladného účinku se Nejvyšší správní soud v kontextu správního vyhoštění vyjádřil v usnesení ze dne 19. 11. 2014, čj. 1 Azs 160/2014-26. V tomto rozhodnutí nejprve uvedl, že rozhodnutí o správním vyhoštění může představovat zásah do práva na respektování soukromého života ve smyslu čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“). Z tohoto ustanovení plyne i závazek procedurální, a to že zásah do práva dle čl. 8 Úmluvy musí vyplývat ze spravedlivého rozhodovacího procesu. Právo na spravedlivý proces zaručuje i právo účastníka vystupovat v řízení osobně a být v kontaktu se svým zástupcem. Dále soud konstatoval, že *„je-li tedy přezkoumáváno rozhodnutí příslušných správních orgánů o správním vyhoštění, je újma, hrozící stěžovateli z jeho výkonu, zřejmá ze samotné povahy tohoto rozhodnutí. To platí přinejmenším, pokud jde o zajištění práva na spravedlivý proces a práva na respektování soukromého života. K tomu musí soud přihlídnout i tehdy, jestliže stěžovatel v žádosti o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti netvrdí konkrétní skutkové okolnosti svého případu ani nenavrhuje důkazy k jejich prokázání.“* (obdobně i např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 8. 2011, č. j. 5 As 73/2011-100). Přiznání odkladného účinku je pro ochranu práv stěžovatelky nezbytné i z důvodu zajištění možnosti její účasti na dalším řízení v situaci případného zrušení rozhodnutí městského soudu nebo rozhodnutí správního orgánu a vrácení některému z těchto orgánů k dalšímu řízení. Zásah do práv stěžovatelky by tedy byl v případě nepřiznání odkladného účinku podstatný. Stěžovatelka navíc poukazuje na svůj soukromý život na území České republiky.

[9] Naproti tomu nelze bez dalšího dovozovat, že by přiznání odkladného účinku mělo způsobit jakoukoli újmu jiným osobám. Soud tedy došel k závěru, že by újma hrozící stěžovatelce v důsledku nepřiznání odkladného účinku byla nepoměrně větší, než možná újma hrozící jiným osobám v důsledku jeho přiznání. První kritérium přiznání odkladného účinku je proto splněno.

[10] Pokud jde o druhé kritérium, totiž možný rozpor s důležitým veřejným zájmem, je opět nutné poměřit na jedné straně újmu hrozící stěžovatelce v případě nepřiznání odkladného účinku a na straně druhé důležité zájmy společnosti. Pro zamítnutí návrhu přitom nepostačuje

pouze existence kolidujícího veřejného zájmu, jak by se mohlo zdát z doslovného výkladu ustanovení § 73 odst. 2 s. ř. s. Toto ustanovení nutno vykládat ústavně konformním způsobem, a proto je třeba za pomoci testu proporcionality vážit intenzitu hrozícího zásahu do základního práva svědčícího žalobci s intenzitou narušení veřejného zájmu (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2008, čj. 5 As 17/2008 – 131, publ. pod č. 1698/2008 Sb. NSS či výše citované usnesení čj. 1 Azs 160/2014 – 26). Jak již bylo výše uvedeno, na stupnici závažnosti zásahu „podstatný – mírný - nízký“ by újma způsobená stěžovatelce nepřiznáním odkladného účinku byla podstatná. Intenzita narušení zmíněného veřejného zájmu by naopak vzhledem k předběžné povaze přiznání odkladného účinku byla nízká nebo maximálně mírná. Žalovaný ostatně ve vztahu k osobě stěžovatelky uvedl pouze skutečnosti vztahující se k samotnému věcnému posouzení správního vyhoštění. Nesdělil, že by např. byla státu či jinak nebezpečná, poukazoval pouze na neoprávněnost jejího pobytu. Lze tudíž učinit závěr, že přiznání odkladného účinku v daném případě není v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Tím je splněna druhá podmínka pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[11] Nejvyšší správní soud se neztotožnil s tvrzením žalovaného, že stěžovatelka může právo na spravedlivý proces realizovat dle § 122 zákona o pobytu cizinců. Toto ustanovení upravuje podmínky k odstranění tvrdosti správního vyhoštění, aplikuje se za stavu, kdy existuje již neměnné rozhodnutí o správním vyhoštění, vztahuje se na dobu, po kterou nelze podle rozhodnutí o správním vyhoštění cizinci umožnit vstup na území. V řízení o kasační stížnosti však zatím stále existuje možnost, že rozhodnutí žalovaného o správním vyhoštění bude zrušeno. Toto rozhodnutí nabylo účinnosti až právní mocí rozsudku krajského soudu, neboť žaloba má podle § 172 odst. 3 zákona o pobytu cizinců odkladný účinek na vykonatelnost napadeného rozhodnutí ze zákona (nejedná-li se o vyhoštění z důvodů ohrožení státu). Je tedy legitimní, aby se stěžovatelka domáhala práva na spravedlivý proces a posouzení jí tvrzených skutečností v řízení, které stále probíhá.

[12] Z těchto důvodů Nejvyšší správní soud stěžovatelce vyhověl a kasační stížnosti přiznal odkladný účinek. Do rozhodnutí o kasační stížnosti se tak pozastavují účinky rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 2. 2016, čj. CPR-15838-43/ČJ-2014-930310-V237, i rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy ze dne 18. 8. 2014, čj. KRPA-184686-61/ČJ-2013-000022. Soud však připomíná, že usnesení o přiznání odkladného účinku může i bez návrhu usnesením zrušit, ukáže-li se v průběhu řízení, že pro přiznání odkladného účinku nebyly důvody, nebo že tyto důvody v mezidobí odpadly (§ 73 odst. 5 ve spojení s § 107 odst. 1 s. ř. s.).

[13] Současně Nejvyšší správní soud upozorňuje, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je svou podstatou rozhodnutím předběžné povahy a nelze z něj předjímat rozhodnutí o věci samé (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2005, čj. 8 As 26/2005-76, publ. pod č. 1072/2007 Sb. NSS).

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. září 2016

Daniela Zemanová
předsedkyně senátu